

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 16. juuli 2014
(OR. en)

EUCO 147/14

CO EUR 9
CONCL 3

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine (16. juuli 2014)
– Järeldused

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele Euroopa Ülemkogu poolt eespool nimetatud kohtumisel vastu võetud järeldused.

I. JÄRGMINE INSTITUTSIOONILINE TSÜKKEL

1. Pärast Euroopa Komisjoni presidendi valimist Euroopa Parlamendi poolt toimus Euroopa Ülemkogus ametisseastuva presidendi Jean-Claude Junckeriga arvamuste vahetus, mis puudutas eelkõige 27. juunil 2014 kokku lepitud liidu strateegilise tegevuskava muutuste aegadel. Selles kutsutakse kõiki institutsioone keskenduma oma tegevuses valdkondadele, kus liit on võimeline saavutama tõelisi tulemusi. Euroopa Ülemkogu kordas, et on pühendunud nende strateegiliste prioriteetide korrapärase jälgimise tagamisele.
2. Euroopa Ülemkogu eesistuja andis aru kooskõlas aluslepingutega peetud konsultatsioonide kohta, mis käsitlesid teisi ametissenimetamisi järgmiseks institutsiooniliseks tsükliks. Euroopa Ülemkogu pidas sellega seoses esimese mõttevahetuse ja leppis kokku, et selle küsimuse juurde pöörduakse lõpliku otsuse tegemiseks tagasi 30. augustil toimuval erakorralisel kohtumisel.
3. Uue komisjoni nimetab ametisse Euroopa Ülemkogu pärast seda, kui Euroopa Parlament väljendab hääletades oma nõusolekut komisjoni presidendi, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja teiste komisjoni liikmete suhtes.

II. VÄLISSUHTED

Ukraina

4. Tuletades meelde riigipeade ja valitsusjuhtide 6. märtsi ja 27. mai avaldusi Ukraina kohta ning Euroopa Ülemkogu 21. märtsi ja 27. juuni järeldusi, rõhutab Euroopa Ülemkogu taas, et ta toetab Ukraina kriisi rahumeelset lahendamist, ja eelkõige pakilist vajadust, et kõik pooled lepiwad kokku tõelises ja püsivas relvarahus, mis looks vajalikud tingimused president Porošenko rahuplaani rakendamiseks. Euroopa Ülemkogu toetab Ukraina, Venemaa Föderatsiooni, Prantsusmaa ja Saksamaa diplomaatilisi jõupingutusi ning Berliinis 2. juulil avaldatud ühisdeklaratsiooni.

5. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka relvastatud võitlejate ebaseadusliku tegevuse jätkumise Ida-Ukrainas, sealhulgas valitsushoonete hõivamise, pantvangide võtmise ja relvastatud rünnakud Ukraina korrakaitsjate ja piirivalvurite vastu. Euroopa Ülemkogu kutsub Venemaa Föderatsiooni tungivalt üles kasutama aktiivselt oma mõju ebaseaduslike relvastatud rühmituste üle ning tegema lõpu relvade ja võitlejate liikumisele üle piiri, et saavutada kiire pingete leevendamine. Sellega seoses tuleb Euroopa Ülemkogu meelde oma 11. juuli otsust laiendada reisikeeldu ja varade külmutamist Euroopa Liidus veel 11 isikule Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava tegevuse eest. Liikmesriigid leppisid samuti kokku, et peatatakse ekspordilitsentse käsitleva 20. veebruari 2014. aasta kokkuleppe kohaldamine.
6. Euroopa Ülemkogu avaldab kahetsust, et ülemkogu 27. juuni järeldustes nõutud meetmeid ei ole piisavalt rakendatud. Sellest tulenevalt lepib Euroopa Ülemkogu kokku piiravate meetmete laiendamises, eesmärgiga suunata need üksustele, sealhulgas Venemaa Föderatsioonist pärit üksustele, kes toetavad materiaalselt või rahaliselt Ukraina suveräänsust, territoriaalset terviklikkust ja sõltumatust kahjustavat või ohustavat tegevust. Euroopa Ülemkogu teeb nõukogule ülesandeks võtta vastu vajalikud õigusaktid ja teha juuli lõpuks otsus esimese loetelu kohta üksustest ja isikutest, sealhulgas Venemaa Föderatsioonist pärit üksustest ja isikutest, kes kantakse loetellu laiendatud kriteeriumide alusel. Ülemkogu palub samuti kaaluda võimalust suunata meetmeid isikutele või üksustele, kes annavad aktiivselt materiaalselt või rahalist toetust Vene otsustajatele, kes vastutavad Krimmi annekteerimise või Ida-Ukraina destabiliseerimise eest. Euroopa Ülemkogu palub Euroopa Investeeringispangal peatada Venemaa Föderatsioonis uute finantseerimislepingute allkirjastamine. Euroopa Liidu liikmesriigid kooskõlastavad oma seisukohad Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) direktorite nõukogus, eesmärgiga peatada uute operatsioonide rahastamine. Samuti kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni üles uuesti hindama ELi ja Venemaa koostööprogramme, eesmärgiga võtta juhtumipõhiselt vastu otsus ELi kahepoolsete ja piirkondlike koostööprogrammide rakendamise peatamise kohta. Jätkatakse aga selliste projektide rakendamist, mis käsitlevad ainult piiriülest koostööd ja kodanikuühiskonda.

Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid on Euroopa Ülemkogu märtsi kohtumisel esitatud taotluse kohaselt teinud ettevalmistavat tööd suunatud meetmete küsimuses, et saaks astuda viivitamatult täiendavaid samme. Euroopa Ülemkogu on endiselt valmis tulema igal ajal uuesti kokku, kui sündmused seda nõuavad.

Kooskõlas Krimmi ja Sevastopoli ebaseadusliku annekteerimise mittetunnustamise poliitikaga palub Euroopa Ülemkogu komisjonil ja Euroopa välisteenistusel esitada ettepanekud täiendavate meetmete kohta eeskätt seoses investeringute piiramisega Krimmis ja Sevastopolis. Euroopa Ülemkogu eeldab samuti, et rahvusvahelised finantseerimisasutused hoiduvad igasuguste selliste projektide rahastamisest, millega otseselt või kaudselt tunnustatakse Krimmi ja Sevastopoli ebaseaduslikku annekteerimist.

7. Euroopa Ülemkogu tunnustab OSCE ja selle eesistujariigi jõupingutusi, eeskätt kontaktrühma kohtumiste hõlbustamisel Ukrainas, ning selle valmisolekut luua piirikontrolli missioon, mille puhul Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on valmis kaaluma märkimisväärse panuse andmist.
8. Euroopa Ülemkogu rõhutab Euroopa Liidu pühendumist sellele, et jätkatakse kolmepoolseid kõnelusi Venemaa Föderatsioonist Ukrainasse tehtavate gaasitarnete tingimuste üle, ning avaldab tunnustust komisjoni jõupingutustele selles küsimuses. Kiire kokkuleppe saavutamine on tähtis selleks, et tagada maagaasivarustuse kindlus ja maagaasi transiit läbi Ukraina ELi liikmesriikidesse, ning Ukraina majanduse stabiliseerumiseks.

9. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui tähtis on assotsieerimislepingu ratifitseerimine Ukraina poolt lepingu kiire ajutise kohaldamise seisukohast. Ülemkogu tervitab 11. juulil toimunud Ukraina, Venemaa Föderatsiooni ja Euroopa Liidu kolmepoolseid ministrite tasandi konsultatsioone, millel arutati assotsieerimislepingu rakendamist. Sellega seoses tervitab ülemkogu ka konsultatsioonimehhanismi loomist, millega saab käsitleda võimalikke raskusi, mis tulenevad põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna rakendamise mõjust Sõltumatute Riikide Ühenduse vabakaubanduslepingu rakendamisele.

Gaza

10. Euroopa Ülemkogu jälgib suure murega vägivalla jätkumist Iisraelis ja Gazas. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka rakettide tulistamise Gazast Iisraeli ja tsiviilelanike valimatu sihtmärgiks seadmise. Iisraelil on õigus kaitsta oma elanikke seda laadi rünnakute eest. Seda tehes peab ta käituma proportsionaalselt ning tagama igal ajal tsiviilelanike kaitse. Ülemkogu taunib sügavalt seda, et Iisraeli sõjaliste operatsioonide tulemusena on Gaza sektoris hukkunud süütuid inimesi ja haavata on saanud arvukalt tsiviilelanikke, ning tunneb sügavat muret humanitaarolukorra kiire ja järsu halvenemise pärast. Euroopa Ülemkogu kutsub mõlemaid pooli üles pingeid leevendama, lõpetama vägivalla, tegema lõpu tsiviilelanike kannatustele, eelkõige võimaldades neile juurdepääsu humanitaarabile, ning taastama rahuliku olukorra. Euroopa Ülemkogu tervitab piirkondlike partnerite käimasolevaid püüdlusi ja eeskätt Egiptuse algatust relvarahu loomiseks ning kutsub Hamasi üles sellise relvarahuga nõustuma. Euroopa Liit on valmis andma selleks vajalikku toetust. Euroopa Liit kutsub jätkuvalt üles rakendama täielikult ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1860 (2009).

11. Viimaste päevade traagilised sündmused tõstavad kõikide poolte jaoks esile pakilise vajaduse teha tööd diplomaatilise protsessi jätkamiseks ning saavutada Iisraeli ja Palestiina konfliktile kahe riigi kooseksisteerimisel põhinev lahendus. Euroopa Liit kordab, et on valmis pakkuma mõlemale poolele Euroopa poliitilist ja majanduslikku tuge ning privilegeeritud eripartnerlust Euroopa Liiduga, juhul kui lõpliku staatuse küsimuses jõutakse kokkuleppele.
12. Iisraellased ja palestiinlased peavad tegema strateegilise valiku luua rahu, et nende tulevased põlvkonnad saaksid elada minevikukonfliktidest vaba elu ning nautida stabiilsust, julgeolekut ja jõukust, mis neil praegu puudub.
